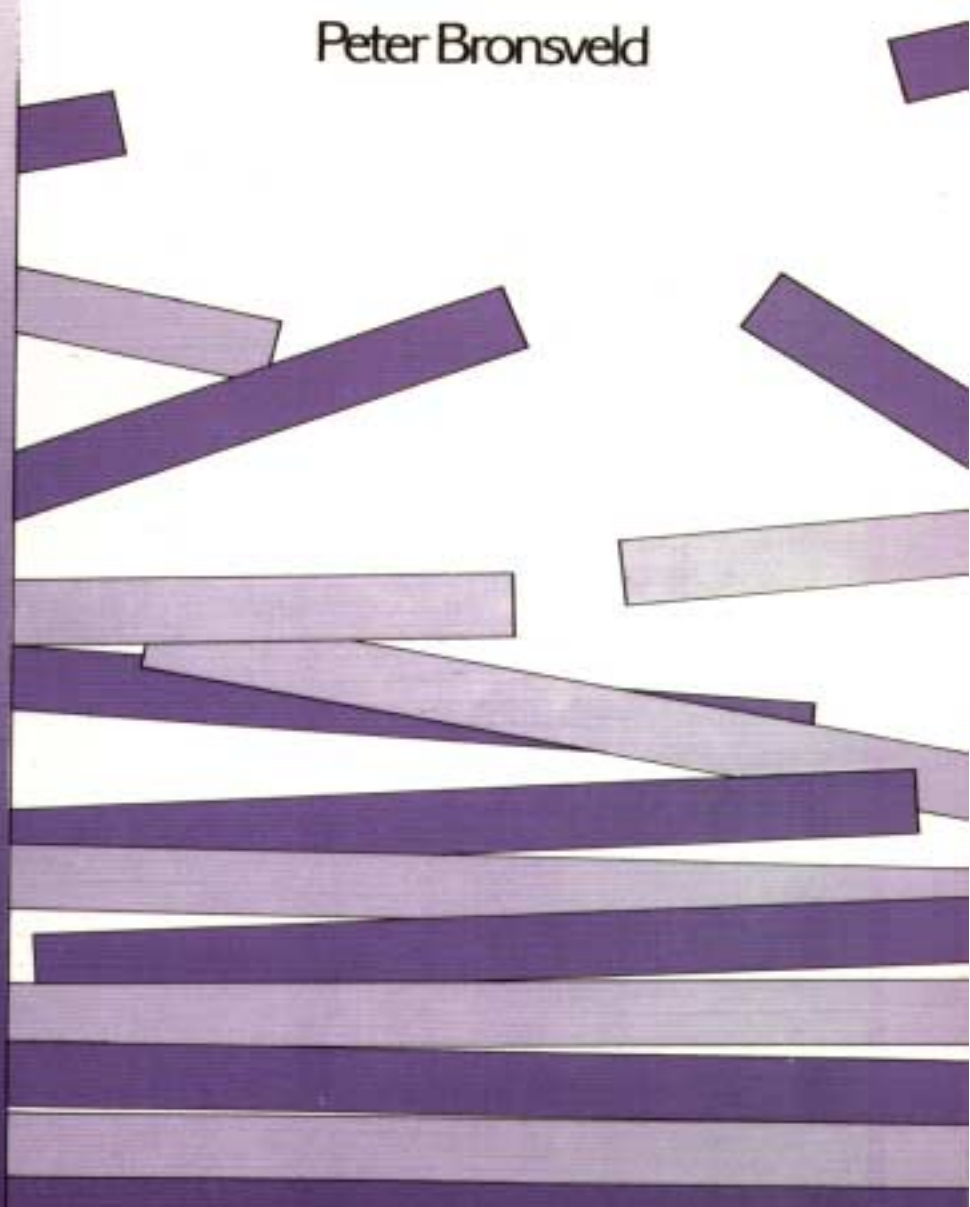

Kracht van Omhoog

Basisstudies 9

Peter Bronsveld

Basisstudies 9

Peter Bronsveld

- De geestelijke mens
- De broederliefde
- Het ware vasten
- De zoon des mensen
- De hoop der heerlijkheid
- Schaduw en werkelijkheid

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Bronsveld, Peter

Basisstudies / Peter Bronsveld. -

Gorinchem: Kracht van Omhoog

9: De geestelijke mens, de broederliefde, het ware vasten, de Zoon des mensen, de hoop der heerlijkheid, schaduw en werkelijkheid

Met lit.opg.

ISBN 90-6261-529-5

SISO 255 UDC 242

Trefw.: geloofsleven.

basis studie

de geestelijke mens

Een nieuwe geest

Al in het Oude Testament werd geprofeteerd van de radicale, geestelijke vernieuwing die de Heer in het hart van de mens werken wil:

- *‘Een nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en ik zal u een hart van vlees geven. Mijn Geest zal Ik in uw binnen-ste geven’* (Ezechiël 36:26 en 27).

God belooft de mens een nieuw hart, een nieuwe geest, doordrenkt van zijn eigen Heilige Geest. Vanuit het nieuwe, geestelijke leven dat in hem gewekt wordt, zal hij nu Gods wil en bedoelingen gaan herkennen:

- *‘Dit is het verbond, dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na deze dagen, luidt het woord des Heren:*

Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn’ (Jeremia 31:33).

Mensen wier geest tot leven kwam, worden dan ook omschreven als geestelijk ‘wedergeborenen’:

- *‘Ik zeg u, tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan. Wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is geest’* (Johannes 3:5 en 6).
- *‘De Geest is het, die levend maakt, het vlees doet geen nut; de woorden die Ik tot u gesproken heb, zijn geest en zijn leven’* (Johannes 6:63).

‘Geestelijke zekerheden’

Wie tot ‘geestelijk leven’ komt, zal vanuit zijn geest gaan ‘horen en zien’ en zo ontdekken wat de geestelijke werkelijkheid is.

Het eerste dat hij in zijn geest verneemt, is de ‘innerlijke’ zekerheid dat hem eeuwig leven geschonken werd:

- ‘Wie in de Zoon van God gelooft, heeft het getuigenis in zich... En dit is het getuigenis: God heeft ons eeuwig leven gegeven en dit leven is in zijn Zoon’ (1 Johannes 5:10 en 11).

Bij wie tot geloof komt, begint diep in zijn menselijke geest de zekerheid post te vatten, dat God zijn Vader is, die hij onbevreesd tegemoet mag treden:

- ‘Want gij hebt niet ontvangen een geest van slavernij om opnieuw te vrezen, maar gij hebt ontvangen de Geest van het zoonschap, door welke wij roepen: Abba, Vader. Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn’ (Romeinen 8:15 en 16).

Een nieuwe geesteshouding

Mensen wier geest tot leven is gewekt, weten dat vanuit hun innerlijke mens liefde tot God, liefde tot de medemens

en tot het leven als een automatisme opborrelt:

- ‘En de hoop maakt niet beschaamd, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest, die ons gegeven is’ (Romeinen 5:5).

Dit nieuwe geestelijke leven brengt hem ook veel innerlijke zekerheid, moed en zelfvertrouwen. Voor de nieuwe mens geldt:

- ‘God heeft ons niet gegeven een geest van lafhartigheid, maar van kracht, van liefde en van bezonnenheid’ (2 Timoteüs 1:7).

Voor deze vernieuwde geest is het ook de gewoonste zaak van de wereld om te geloven en God te vertrouwen. Geloof is immers niet in eerste instantie een zaak van het verstand, maar het is een functie van de tot leven gewekte, menselijke geest:

- ‘Maar nu wij dezelfde geest des geloofs hebben, gelijk geschreven staat: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken, geloven ook wij, en daarom spreken wij ook’ (2 Korintiërs 4:13).

Reeds de Psalmist begreep, dat er diep in de mens een levensprincipe geschapen is, dat zijn ‘geesteshouding’

in het leven bepaalt. Vandaar dat hij bad:

- *‘Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een vaste geest; verwerp mij niet van uw aangezicht, en neem uw Heilige Geest niet van mij; hergeef mij de blijdschap over uw heil en laat een gewillige geest mij schragen’(Psalm 5 1: 12-14).*

Het is vanuit de inwendige mens dat Gods vernieuwende kracht zich openbaart:

- *‘ ... opdat Hij u geve, naar de rijkdom zijner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens’* (Efeziërs 3:16).

Bidden met de geest

Als God met zijn Geest tot de mens komt, is dat om diens menselijke geest tot de beleving van een diepe relatie met Hem te brengen. Het ontvangen van Gods Geest is meer dan een gevoelservaring, het is een beleving van Gods aanwezigheid, van kracht in de inwendige mens, of wel: in de menselijke geest:

- *‘Wie in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Dit zeide Hij van de Geest,*

welke zij, die tot geloof in Hem kwamen, ontvangen zouden; want de Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was’ (Johannes 7:38 en 39).

Waar Gods Geest bij de mens zijn intrek neemt, is dat om diens geest tot aanbidding te wekken. Ware aanbidding komt niet uit het verstand of uit het gevoel voort, maar uit de geest. Hoezeer er van een bewuste beleving ook sprake mag zijn, de bron van het gebed ligt dieper:

- *‘De ure komt en is nu, dat de waarachtige aanbidders de Vader aanbidden zullen in geest en in waarheid; want de Vader zoekt zulke aanbidders. God is geest en wie Hem aanbidden, moeten aanbidden in geest en in waarheid’* (Johannes 4:23 en 24).

Komt de Heilige Geest over de gelovige, Hij schenkt aan diens menselijke geest de mogelijkheid om zich in hoorbare klanken en talen te uiten. Dit ‘bidden met de geest’ is het onmiddellijke resultaat van de ‘pinksterervaring’:

- *‘En zij werden allen vervuld met de heilige Geest en begonnen met andere tongen te spreken, zoals de*

Geest het hun gaf uit te spreken'
(Handelingen 2:4).

Bidden 'met de (menselijke) geest' is het vertolken van geestelijke 'gevoelens' en 'gedachten' door middel van Gods Geest:

- 'Wie in een tong spreekt, spreekt niet tot mensen, maar tot God, want niemand verstaat het; *door de Geest spreekt hij geheimenissen*' (1 Korintiërs 14:2).

Dit 'bidden met de geest' onderscheidt zich van het 'bidden met het verstand'. Het is een geestelijke activiteit die op een dieper niveau ligt:

- '*Want indien ik bid in een tong, bidt mijn geest wel maar mijn verstand blijft onvruchtbaar.* Hoe staat het dan? ik zal bidden met mijn geest, maar ook bidden met mijn verstand; ik zal lofzingen met mijn geest, maar ook lofzingen met mijn verstand' (1 Korintiërs 14:14 en 15).

Gesterkt in de geest

De spankracht van de menselijke geest die tot leven kwam, zal toe moeten nemen, zodat vanuit de 'innerlijke mens' ook het uiterlijke leven van de gelovige omgevormd zal worden. Eerst

moet de geest van de mens worden 'opgebouwd':

- 'Wie in een tong spreekt, *sticht zichzelf...*' (1 Korintiërs 14:4).
- 'Maar gij, geliefden, *bewaart uzelf in de liefde Gods, door uzelf op te bouwen in uw allerheiligst geloof door te bidden in de Heilige Geest*' (Judas:20).

Ook dankzij het gebed van anderen kan door de inwerking van Gods Geest op onze geest de inwendige mens gesterkt en bekrachtigd worden:

- 'Om die reden buig ik mijn knieën voor de Vader, naar wie alle geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt, *opdat Hij u geve, naar de rijkdom zijner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden door zijn Geest in de inwendige mens, opdat Christus door het geloof in uw harten woning make*' (Efeziërs 3:14-17).
- 'Daarom houden ook wij sedert de dag, dat wij dit gehoord hebben, niet op voor u te bidden en te vragen, dat gij met de rechte kennis van zijn wil vervuld moogt worden, *in alle wijsheid en geestelijk inzicht, om de Here waardig te wandelen, Hem in alles te behagen, in alle goed werk vrucht te dragen*

en op te wassen in de rechte kennis van God' (Kolossenzen 1:9 en 10).

Geleid door de vernieuwde geest

Het is vanuit zijn vernieuwde, menselijke geest, dat het goddelijke leven dat de mens ontving, naar zijn bestaan doorstroomt. Waar het contact met God 'in de geest' hersteld is, moet toch nog de gedachtenwereld en levenswandel van de mens van binnenuit worden omgevormd. Ook het uiterlijke bestaan moet 'levend worden gemaakt':

- 'Indien Christus in u is, dan is wel het lichaam dood vanwege de zonde, *maar de geest is leven vanwege de gerechtigheid*' (Romeinen 8:10).

Waar Gods Geest met zijn kracht in de inwendige mens woning heeft gemaakt, houdt dat een belofte in voor vernieuwing van het uiterlijke leven:

- '*Indien de Geest van Hem, die Jezus uit de doden heeft opgewekt, in u woont, dan zal Hij, die Christus Jezus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door zijn Geest, die in u woont*' (Romeinen 8: 11).

Elke gelovige staat dagelijks weer voor de keus: wil hij zijn bestaan laten beheersen door het leven dat diep in zijn menselijke geest door de heilige Geest werd gewekt, of laat hij zich leiden door allerlei impulsen die vanuit zijn natuurlijke bestaan door het rijk der duisternis in hem worden bewerkt?:

- 'Derhalve, broeders, zijn wij schuldenaars, maar niet van het vlees, om naar het vlees te leven. Want indien gij naar liet vlees leeft, zult gij sterven; *maar indien gij door de Geest de werkingen des lichaams doodt, zult gij leven*' (Romeinen 8:12 en 13).

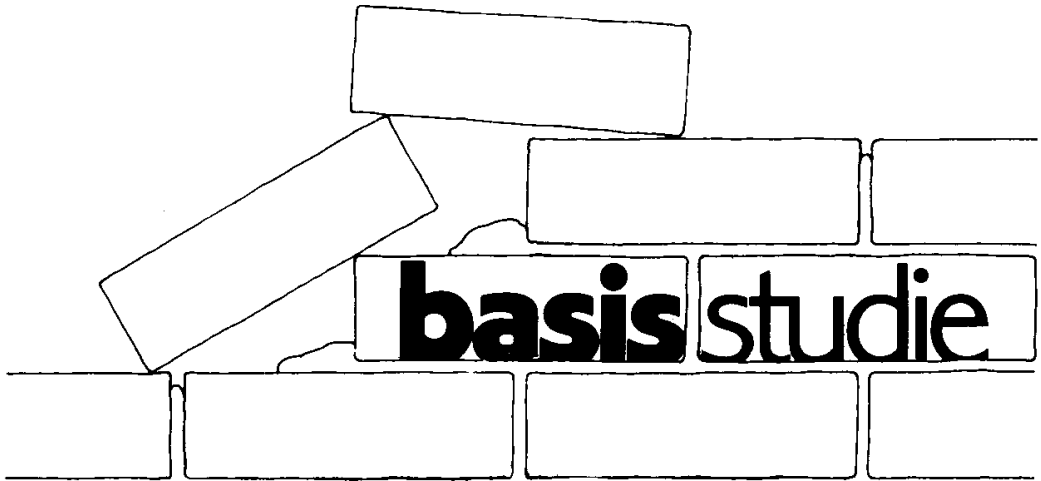
Vernieuwing van denken en van levenswandel komt uit de geest voort: 'Gij toch hebt van Hem gehoord en zijt in Hem onderwezen, gelijk dit de waarheid is in Jezus, dat gij, wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens aflegt, die ten verderve gaat, naar zijn misleidende begeerten, *dat gij verjongd wordt door de geest van uw denken en de nieuwe mens aandoet, die naar de wil van God geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid*' (Efeziërs 4:21-24).

Geestelijk onderscheid

God wil dat zijn kinderen 'geestelijke mensen' worden, dat ze leren luisteren

naar 'de stem van hun hart'. Hun geestelijk onderscheidingsvermogen moet gescherpt worden. Zij moeten leren leven naar wat de Geest hun te zeggen heeft:

- 'Doch een ongeestelijk mens aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, *omdat het slechts geestelijk te beoordelen is*' (1 Korintiërs 2:14).
- 'Maar de geestelijke mens beoordeelt alle dingen, zelf echter wordt hij door niemand beoordeeld. Want wie kent de zin des Heren, dat hij Hem zou voorlichten? *Maar wij hebben de zin van Christus*' (1 Korintiërs 2:15 en 16).
- '*Wij nu hebben niet de geest der wereld ontvangen, maar de geest uit God, opdat wij zouden weten, wat ons door God in genade geschonken is*' (1 Korintiërs 2:12).

de broederliefde

Mensen kunnen niet zonder elkaar! Zo werden ze nu eenmaal geschapen. God begiftigde hen met een sterke behoefte aan sociaal contact. En daarin kwam Hij hen ook tegemoet! De mens hoeft niet eenzaam en alleen op deze planeet te verkeren:

- ‘En de Here God zeide: Het is niet goed, dat de mens alleen zij. Ik zal *hem een hulp maken, die bij hem past*’ (Genesis 2:18).
- ‘En God zegende hen en God zeide tot hen: *Weest vruchtbaar en wordt talrijk*’ (Genesis 1:28).

Waar God de mens schiep met sociale behoeften, is dat omdat ook Hijzelf een ‘gemeenschapswezen’ is. Ook God zoekt ‘contact’ en ‘vriendschap’ met gelijkgestemden. Hij schiep daarom een mens ‘van zijn niveau’ om een

hechte relatie met hem te kunnen onderhouden:

- ‘Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis...’ (Genesis 1:26).
- ‘Overspeligen, weet gij niet, dat de vriendschap met de wereld vijandschap tegen God is? Wie dus een vriend der wereld wil zijn, wordt metterdaad een vijand van God. Of meent gij, dat het schriftwoord zonder reden zegt: *De geest, die Hij in ons deed wonen, begeert Hij met jaloersheid?*’ (Jakobus 4:4 en 5).

Gods zoekende liefde

Waar de mensheid in haar geheel sinds de zondeval van Hem afweek, zocht God in zijn ‘mensenliefde’ naar een nieuw aanknopingspunt door een speciale ‘vriendschapsrelatie’ met het

volk Israël, waarin Hij zijn liefde kwijt kon:

- ‘Alleen aan uw vaderen heeft de Here Zich *verbonden* en alleen hen heeft Hij *liefgehad*, en u, hun nakroost, heeft Hij uit alle volken *uitverkoren*, zoals dit heden het geval is’ (Deuteronomium 10:15).

Gods ‘vriendschappelijke’ verhouding met zijn volk was bijzonder intens. Hij vergeleek zijn ‘gevoelens’ van genegenheid met de liefde die ook mensen voor elkaar kunnen hebben. Met de liefde van een man voor zijn vrouw. De liefde van een moeder voor haar kind:

- ‘Zo zegt de Here: Ik gedenk de *genegenheid van uw jeugd, de liefde van uw bruidstijd*, toen gij Mij gevolgd waart in de woestijn, in onbezaaid land’ (Jeremia 2:2).
- ‘Maar Sion zegt: De Here heeft mij verlaten en de Here heeft mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermen zou over het kind van haar schoot? *Al zouden zij die vergeten, toch vergeet Ik u niet. Zie, Ik heb u in mijn handpalmen gegrift, uw muren zijn bestendig vóór Mij*’ (Jesaja 49:14-16).

Gods liefde voor de mens is niet abstract en onpersoonlijk, maar geladen met gevoelens van persoonlijke genegenheid. Gods liefde is menselijk!

- ‘Ik nam hen op mijn armen, maar zij erkenden niet, dat ik hen genas. *Met mensenbanden trok Ik hen, met koorden der liefde*’ (Hosea 11:3).

De koninklijke wet

God wil dat mensen elkaar liefhebben zoals Hij hén liefheeft. Waar mensen geschapen zijn om levens met elkaar te delen, is een goede relatie met de ander dan ook het hoogste gebod! Liefde tot de mens die de Heer op ons pad bracht, is van even groot belang als de liefde tot God:

- ‘En één van hen, een wetgeleerde, vroeg, om Hem te verzoeken: Meester, wat is het grote gebod in de wet? Hij zeide tot hem: Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. *Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten*’ (Matteüs 22:35-40).

De liefde tot de naaste staat als ‘koninklijke wet’ te boek. Wie deze

wet vervult, zal automatisch ook alle andere geboden van de wet onderhouden:

- ‘Indien gij echter de *koninklijke wet* vervult naar het schriftwoord: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf, dan doet gij wèl... Spreekt zó en handelt zó als mensen past, die *door de wet der vrijheid* zullen geoordeeld worden’ (Jakobus 2:8 en 12).
- ‘Zijt niemand iets schuldig dan elkander lief te hebben; want wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld. Want de geboden: gij zult niet echtbreken, gij zult niet doodslaan, gij zult niet stelen, gij zult niet begeren en welk ander gebod er ook zij, worden samengevat in dit woord: gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. *De liefde doet de naaste geen kwaad; daarom is de liefde de vervulling der wet*’ (Romeinen 13:8-10).

Gods gevende liefde

Het welzijn van de mens ligt God na aan het hart, Hij heeft hem immers lief. Het Nieuwe Testament gebruikt voor deze goddelijke, zichzelf verloochenende liefde een woord dat uiting geeft aan welgemeende bewogenheid voor de ander, uitgedrukt

in helpende daden: agapé! Het is Gods gevende liefde:

- ‘Want alzo lief heeft God de wereld gehad, *dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft*, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe’ (Johannes 3:16).
- ‘God echter, *die rijk is aan erbarming, heeft, om zijn grote liefde, waarmede Hij ons heeft liefgehad*,... ons mede opgewekt en ons mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus, om in de komende eeuwen de overweldigende rijkdom zijner genade te tonen’ (Efeziërs 2:4,6 en 7).

Goddelijke mensenliefde

God houdt van alle mensen! Maar Hij doet dat ook op een heel persoonlijke manier. Hoofd voor hoofd zijn ze immers zijn scheppingen, elk met een eigen karakter, met eigen mogelijkheden en talenten. Het Nieuwe Testament gebruikt hier en daar een woord dat uitdrukking geeft aan deze liefde als vriendschap, broederlijke genegenheid, emotionele hartsverbondenheid: phileo. Beide begrippen agapé en phileo, overlappen elkaar in hun betekenis. Terwijl God in zijn gevende liefde de hele wereld

betreft, zoekt Hij vanuit zijn liefde ook een persoonlijk hartscontact met de mens. God is mensenlievend, in de meest letterlijke zin van het woord:

- ‘Maar toen de goedertierenheid en *mensenliefde van onze Heiland* en God verscheen, heeft Hij, niet om werken der gerechtigheid, die wij zouden gedaan hebben, doch naar zijn ontferming ons gered...’ (Titus 3:4 en 5).

Deze goddelijke, zeer persoonlijk gerichte genegenheid geldt in het bijzonder hen, die een persoonlijke, intieme relatie met zijn Zoon onderhouden:

- ‘Te dien dage zult gij in mijn naam bidden en ik zeg u niet, dat Ik de Vader voor u vragen zal, want de *Vader zelf heeft u lief, omdat gij Mij hebt liefgehad* en geloofd hebt, dat Ik van God ben uitgegaan’ (Johannes 16:26 en 27).

Deze zelfde ‘phileo-liefde’, deze hechte persoonlijke warmte en genegenheid, die de Vader voor Jezus’ volgelingen koestert, heeft Hij ook voor de Zoon zelf:

- ‘*Want de Vader heeft de Zoon lief* en toont Hem al wat Hij zelf doet en Hij zal Hem grotere werken

tonen dan deze, opdat gij u verwondert’ (Johannes 5:20).

Van Gods kinderen nu wordt verwacht dat zij niet alleen Gods gevende liefde, maar ook Gods persoonlijke genegenheid beantwoorden! Zij mogen Hem op een heel persoonlijke wijze leren liefhebben en waarderen. Dat is de uitdaging voor hun leven:

- ‘*Indien iemand de Here niet liefheeft, hij zij vervloekt.* Maranata!’ (1 Korintiërs 16:22).

De broederliefde

Gods genegenheid voor de mens is zo intens dat Hij hem niet alleen als de Gevende de helpende hand biedt, maar Zich ook heel persoonlijk met hem inlaat. Jezus gaf daarin als beeld van de Vader het goede voorbeeld. Hij beschouwde zijn discipelen niet alleen als volgelingen, maar ook als zijn persoonlijke vrienden:

- ‘*Gij zijt mijn vrienden, indien gij doet, wat Ik u gebied.* Ik noem u niet meer slaven, want de slaaf weet niet, wat zijn heer doet; *maar u heb Ik vrienden genoemd, omdat Ik alles, wat Ik van mijn Vader gehoord heb, u heb bekend gemaakt*’ (Johannes 15:14 en 15).

Zoals Jezus een persoonlijke band met zijn discipelen beleefde, zo ook worden Jezus' volgelingen tot onderlinge verbondenheid opgeroepen. De 'broederliefde' waartoe het Nieuwe Testament oproept, spreekt van persoonlijke betrokkenheid en genegenheid: philadelphia! God wil dat mensen onderling zich voor elkaar openstellen. Ze kunnen niet zonder elkaar. Het is dankzij een intense gemeenschapsbeleving dat aan hun leven inhoud gegeven wordt:

- 'De liefde zij ongeveinsd. Weest afkerig van het kwade, gehecht aan het goede. *Weest in broederliefde elkander genegen*, in eerbetoon elkander ten voorbeeld, in ijver onverdroten, vurig van geest, dient de Here' (Romeinen 12: 9-11).
- '*Nu gij uw zielen door gehoorzaamheid aan de waarheid gereinigd hebt tot ongeveinsde broederliefde, hebt dan elkander van harte en bestendig lief*, als wedergeboren, en niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en blijvende woord van God' (1 Petrus 1:22 en 23).

Een klimaat en een daad

Vanuit de 'broederliefde' komen Gods kinderen elkaar tegemoet in al

hun behoeften - op geestelijk, emotioneel en materieel gebied:

- 'Nu heeft God echter de leden, elk in het bijzonder, hun plaats in het lichaam aangewezen, zoals Hij heeft gewild... God heeft evenwel het lichaam zo samengesteld, dat Hij meer eer gaf aan hetgeen misdeeld was, opdat er geen verdeeldheid in het lichaam zou zijn, *maar de leden gelijkelijk voor elkander zouden zorgen. Als één lid lijdt, lijden alle leden mede als één lid eer ontvangt, delen alle leden in de vreugde*' (1 Korintiërs 12:18,24-26).
- 'Hieraan hebben wij de liefde leren kennen, dat Hij zijn leven voor ons heeft ingezet; *ook wij behoren dan voor de broeders ons leven in te zetten*' (1 Johannes 3:16).

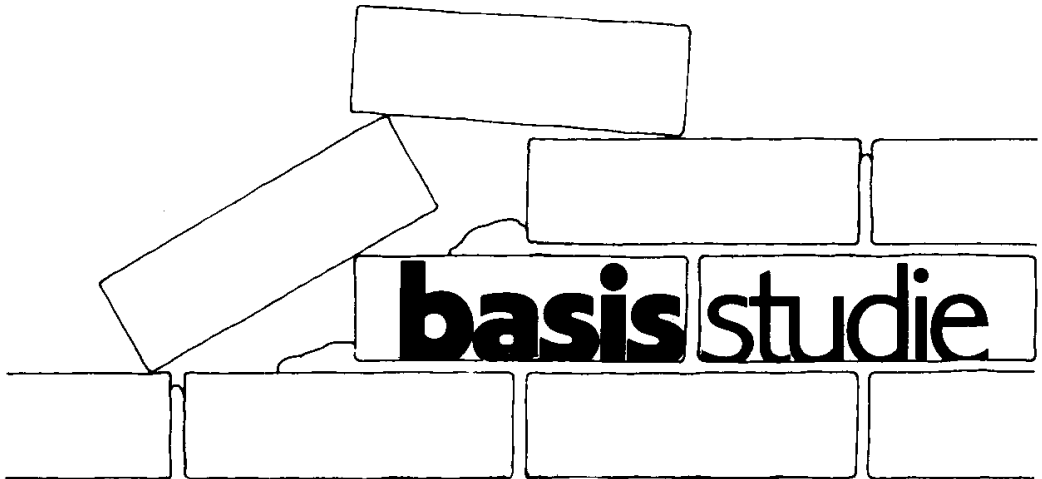
Persoonlijke, broederlijke genegenheid voor elkander zal zich allereerst uiten in de wijze waarop men elkaar bejert:

- 'Doet dan aan, als door God uitverkoren heiligen en geliefden, innerlijke ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraagt elkander, en vergeeft elkander, indien de een tegen de ander een grief heeft; gelijk ook de Here u vergeven

heeft, doet ook gij evenzo. *En doet bij dit alles de liefde aan, als de band der volmaaktheid*' (Kolossenzen 3:12-14).

Broederlijke genegenheid zal zich echter ook in daden uiten:

- *'Hebt bovenal bestendige liefde jegens elkander, want de liefde bedekt tal van zonden. Weest gastvrij jegens elkander, zonder morren. Dient elkander, een ieder naar de genadegave, die hij ontvangen heeft, als goede rentmeesters over de velerlei genade Gods'* (1 Petrus 4:8- 10).

het ware vasten

Het voorbeeld van Jezus

Sommige christenen maken er een gewoonte van om af en toe eens te vasten. Ze zijn daarbij in goed gezelschap. Ook hun Heer heeft een periode van vasten in zijn leven gekend:

- ‘Toen werd Jezus door de Geest naar de woestijn geleid om verzocht te worden door de duivel. *En nadat Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had*, kreeg Hij ten laatste honger’ (Matteüs 4:1,2).

Hoewel deze lange vasten-periode aan het begin van Jezus’ bediening een uitzonderlijk gegeven was, verwachtte de Meester, dat ook zijn volgelingen het gebruik van het vasten zouden kennen:

- ‘*Wanneer gij vast*, toont dan niet, zoals de huichelaars, een somber gelaat; want zij maken hun aangezicht onttoonbaar, om zich aan mensen te vertonen (Matteüs 6:16).

Het is niet bekend of Jezus na die eerste maal bij verdere gelegenheden gevast heeft. Waarschijnlijk is dit niet het geval geweest, omdat ook zijn volgelingen zich niet aan speciaal voorgeschreven vasten-dagen hielden. Vasten is blijkbaar niet onder alle omstandigheden een ‘must’:

- ‘Toen kwamen de discipelen van Johannes tot Hem en vroegen: *Waarom vasten wij en de Farizeeën wèl, maar uw discipelen niet?* Jezus zeide tot hen: Kunnen soms bruiloftsgasten treuren,

zolang de bruidegom bij hen is?' (Matteüs 9: 14,15).

Desondanks verwachtte de Heer dat zijn discipelen het vasten op de daartoe geëigende tijd zouden praktizeren:

- 'Er zullen echter dagen komen, dat de bruidegom van hen weggenomen is, *en dan zullen zij vasten*' (Matteüs 9:15).

De zin van het vasten

Welk geestelijk nut kan het hebben zich het genot van spijzen en andere geneugten te ontzeggen? Jezus zelf gaf aan dat het vasten slechts dan zin heeft als het dient ter ondersteuning van het gebed:

- 'Maar gij, zalf uw hoofd, als gij vast, en was uw gelaat, *om u niet bij uw vasten aan de mensen te vertonen, maar aan uw Vader, die in het verborgene is; en uw Vader, die in het verborgene ziet, zal het u vergelden*' (Matteüs 6:17,18).

Het vasten dat God verkiest, dient als middel om tijd en dispositie te scheppen teneinde Gods aangezicht te zoeken. Ooit berispte de Heer zijn volk omdat het op een uitwendige wijze vastte, zonder aan de geestelijke betekenis toe te komen:

- 'Zie, op uw vastendag doet gij zaken en drijft gij al uw arbeiders aan. Zie, tot twist en tot strijd vast gij en om te slaan met snode vuist; *gij vast heden niet om uw stem in den hoge te doen horen*' (Jesaja 58:3,4).

Het vasten dient gepaard te gaan met een intensief bezig zijn in de hemelse gewesten om door gebed voor gebondenen ruimte voor bevrijding te scheppen:

- '*Is dit niet het vasten dat Ik verkiest: de boeien der goddeloosheid los te maken, de banden van het juk te ontbinden, verdrukten vrij te laten en elk juk te verbreken?*' (Jesaja 58:6).

Ooit beloofde de Heer aan de ballingen in Babylon door middel van de profeet Jeremia, dat Hij na zeventig jaar door zijn Geest hun hart zou opwekken om in gebed te zoeken naar een geestelijke doorbraak, die tot terugkeer naar eigen land zou leiden:

- 'Want zo zegt de Here: Neen, als voor Babel zeventig jaren voorbij zullen zijn, dan zal Ik naar u omzien en mijn heilrijk woord aan u in vervulling doen gaan door u naar deze plaats terug te brengen. Want Ik weet, welke gedachten Ik

over u koester, luidt het woord des Heren, gedachten van vrede en niet van onheil, om u een hoopvolle toekomst te geven. *Dan zult gij Mij aanroepen en heengaan en tot Mij bidden, en Ik zal naar u horen; dan zult gij Mij zoeken en vinden, wanneer gij naar Mij vraagt met uw ganse hart* (Jeremia 29:10-13).

Als Daniël ‘te bestemder tijd’ op deze profetie opmerkelijk gemaakt wordt, zoekt hij het aangezicht van de Heer onder bidden en vasten:

- ‘... ik, Daniël, lette in de boeken op het getal van de jaren, waarover het woord des Heren tot de profeet Jeremia gekomen was, dat Hij over de puinhopen van Jeruzalem zeventig jaar zou doen verlopen. *En ik richtte mijn aangezicht tot de Here God om te bidden en te smeken, in vasten en in zak en as*’ (Daniël 9:2,3).

De vorm van het vasten

Het is opmerkelijk dat onder het oude verbond elk voorschrift over het vasten praktisch ontbreekt. Slechts één enkele ‘verplichte vastendag’ wordt in de Mozaïsche wet genoemd: de Verzoendag:

- ‘Maar op de tiende van die zevende maand is de Verzoendag; een

heilige samenkomst zult gij hebben en *gij zult u verootmoedigen* (verondersteld wordt: onder vasten!) en de Here een vuuroffer brengen’ (Leviticus 23:27).

Ten tijde van de Babylonische ballingschap echter kende men reeds de ‘verplichting’ om tweemaal ’s jaars een vasten-periode aan te houden, terwijl men toch aan het wézenlijke van het vasten niet toekwam:

- ‘Wanneer gij in de vijfde en zevende maand hebt gevast en geklaagd nu al zeventig jaren lang, *hebt gij dan inderdaad voor Mij gevast?* En wanneer gij eet en drinkt, eet en drinkt gij dan niet voor uzelf?’ (Zacharia 7:5,6).

Ten tijde van Jezus was het zelfs norm geworden tweemaal per week een dag te vasten – een prestatie waar de Farizeeën zich gaarne op lieten voorstaan:

- ‘De Farizeeër stond en bad dit bij zichzelf: O God, ik dank U, dat ik niet zó ben als de andere mensen,... *ik vast tweemaal per week, ik geef tienden van al mijn inkomsten*’ (Lukas 18:11,12).

Bewogenheid

Het feit dat Gods Woord geen enkel voorschrift geeft over frequentie en duur van het vasten, geeft aan dat dit gebruik een vrijwillige hartezaak dient te zijn, vasten is slechts dan zinvol, wanneer men daarbij ook van harte Gods aangezicht zoekt. Soms vastte men uit bewogenheid met de nood van de ander, ter ondersteuning van de voorbede:

- ‘Maar mij aangaande - toen zij ziek waren,.... *ik verootmoedigde mij met vasten*, en mijn gebed keerde in mijn boezem weder; als gold het mijn vriend of mijn broeder, zo liep ik rond’ (Psalm 35:13,14).

Het ‘totale’ vasten

Soms onthield men zich in uiterste noodsituaties voor een korte tijd niet alleen van voedsel, maar ook van water, om zich volkomen op het gebed te kunnen concentreren:

- ‘Terwijl Ezra bad en schuld beleed, wenend zich nederwerpende voor het huis Gods, verzamelde zich tot hem een zeer grote schare uit Israël... Hierna stond Ezra op van voor het huis Gods en ging naar het vertrek van Jochanan, de zoon van Eljasib, *waar hij de nacht doorbracht; brood at hij niet en water dronk hij niet*, want hij

bedreef rouw over de trouwbreuk van de ballingen’ (Ezra 10:1,6).

Het ‘soberheids’-vasten

Soms ontzegde men zich voor een langere periode allerlei legitieme genoegens om meer tijd en aandacht voor Gods zaak te hebben:

- ‘In die dagen bracht ik, Daniël, drie volle weken door met rouw bedrijven; *smakelijke spijs at ik niet, vlees noch wijn kwamen in mijn mond en ik zalfde mij in het geheel niet*, tot er drie volle weken verlopen waren’ (Daniël 10:2,3).

De apostel maakt melding van een ‘soberheids-vasten’ waarbij echtelieden vanuit gezamenlijke behoefte om de Heer te zoeken hun geslachtelijke omgang voor een korte tijd op het tweede plan stellen:

- ‘Onthoudt dat elkander niet, *tenzij met onderling goedvinden en voor een bepaalde tijd, om u te wijden aan het gebed*, maar om daarna weder samen te komen, opdat niet de satan u verzoeke wegens uw gemis aan zelfbeheersing’ (1 Korintiërs 7:5).

Het vasten in de eerste gemeente

Jezus zelf voorzag dat zijn volgelingen zo nodig zouden vasten:

- ‘Er zullen echter dagen komen, dat de bruidegom van hen weggenomen is, *en dan zullen zij vasten*’ (Matteüs 9:15).
- ‘Ziet toe, dat gij uw gerechtigheid niet doet voor de mensen, om door hen opgemerkt te worden’ (Matteüs 6: 1).

Onze Heer wees er bovendien op dat het vasten ter ondersteuning zou kunnen dienen van hun worsteling tegen het rijk der duisternis:

- ‘*Maar dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten*’ (Matteüs 17:21).

Bij belangrijke beslissingen, op de drempel van een nieuwe periode, wijdden de eerste christenen zich vaak aan het gebed en ondersteunden dit met vasten:

- ‘*En terwijl zij vastten bij de dienst des Heren*, zeide de Heilige Geest: Zondert Mij nu Barnabas en Saulus af voor het werk, waartoe Ik hen geroepen heb. *Toen vastten en baden zij*, en legden hun de handen op en lieten hen gaan’ (Handelingen 13:2,3).

Het ‘vrome’ vasten

Hoewel vasten als een stimulans tot gebed een legitiem bijbels middel is, kan het ook op een verkeerde wijze worden toegepast. Jezus waarschuwde daar al voor:

Wanneer men slechts vast vanuit de gedachte dat de onthouding waar men zich aan onderwerpt op zichzelf een prestatie is, mist men volkomen het doel van dit gebruik:

- ‘Indien gij met Christus afgestorven zijt aan de wereldgeesten, waartoe laat gij u, alsof gij in de wereld leeft, geboden opleggen: *raak niet, smaak niet, roer niet aan*; dat alles zijn dingen, die door het gebruik teloorgaan, zoals het gaat met voorschriften en leringen van mensen. Dit toch is, al staat het in een roep van wijsheid *met zijn eigendunkelijke godsdienst, zijn nederigheid en zijn kastijding van het lichaam, zonder enige waarde en dient slechts tot bevrediging van het vlees*’ (Kolossenzen 2:20-23).

Wie zijn gebedsleven door vasten versterkt wil zien, zal dit zodanig toe moeten passen, dat zijn aandacht niet op het vasten zelf, maar op de Héér en zijn Koninkrijk wordt gericht. Het vasten is niet een soort zelfkwalling, die God welgevallig zou zijn. Wie vast

onder allerlei religieuze dwang, beseft niet uit welke geest hij dat doet:

- ‘Maar de Geest zegt nadrukkelijk dat in latere tijden sommigen zullen afvallen van het geloof, *doordat zij dwaalgeesten en leringen van boze geesten volgen,.. het genot van spijzen verbieden, welke God toch geschapen heeft om met dankzegging te worden gebruikt door de gelovigen*’ (1 Timoteüs 4:1,3,4).
- ‘Want het Koninkrijk Gods bestaat niet in eten en drinken, maar rechtvaardigheid, vrede en blijdschap, door de heilige Geest’ (Romeinen 14:17).

Het ware vasten vanuit de goede gezindheid is een hulpmiddel om onze gedachten op de hogere dingen te richten:

- ‘Indien gij dan niet Christus opgewekt zijt, *zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan de rechterhand Gods*’ (Kolossenzen 3: 1).

basis studie

de zoon des mensen

De Zoon van God

Jezus Christus is God. Zo werd Hij door de eerste christenen beschouwd. Zo werd Hij door de (ongelovige) Thomas (h)erkend, toen Hij aan deze apostel na zijn opstanding verscheen en hem uitnodigde zijn vinger in zijn wonden te leggen:

- ‘Thomas antwoordde en zeide tot Hem: *Mijn Here en mijn God!*’ (Johannes 20:28).

Ook de schrijver van de Hebreënbrief schreef aan Jezus goddelijkheid toe:

- ‘Maar van de *Zoon: Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid en de scepter der rechtmatigheid is de scepter van zijn koningschap*’ (Hebreëen 1:8).

De apostel Paulus deed dit eveneens, toen hij schreef:

- ‘Uit hen is, wat het vlees betreft, *de Christus, die is boven alles, God, te prijzen tot in eeuwigheid! Amen*’ (Romeinen 9:5).
- ‘.... verwachtende de zalige hoop en de *verschijning der heerlijkheid van onze grote God en Heiland, Christus Jezus....*’ (Titus 2:13).

De Zoon des mensen

Jezus zélf echter heeft het volle accent op zijn ménselijkheid gelegd.

Tientallen malen hebben de vier evangelisten Jezus’ omschrijving van zijn eigen persoon uit zijn mond opgetekend: ‘*De Zoon des mensen*’. Hij wilde blijkbaar dat zijn volgelingen in Hem niet alleen de ‘eniggeboren Zoon’ zouden herkennen, maar bovenal in Hem een waarachtig méns zouden zien. Geen wonder dat onder de eerste christenen vooral de erkenning van

Jezus' mens-zijn als criterium voor het ware geloof gold:

- 'Hieraan onderkent gij de Geest Gods: *iedere geest, die belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, is uit God* en iedere geest die Jezus niet belijdt, is niet uit God' (1 Johannes 4:2).

In Paulus' dagen moet er reeds een geloofsbelijdenis in zwang geweest zijn, waarin Jezus' mens-zijn duidelijk naar voren werd gehaald:

- 'En buiten twijfel, groot is het geheimenis der godsvrucht: *Die Zich geopenbaard heeft in het vlees,*
 - is gerechtvaardigd door de Geest,
 - is verschenen aan de engelen,
 - is verkondigd onder de heidenen,
 - geloofd in de wereld,
 - opgenomen in heerlijkheid' (1 Timotheüs 3:16).

Een volkomen méns

Was Jezus nu werkelijk mens, in de volle zin van het woord? De bijbel laat er geen twijfel over bestaan:

- 'Toen de volheid des tijds gekomen was, heeft God zijn Zoon uitgezonden, geboren uit een

vrouw, geboren onder de wet..
'(Galaten 4:4).

In Jezus heeft God Zich volledig met het mensdom geïdentificeerd:

- 'Want Hij, die heiligt, en zij, die geheiligd worden, zijn allen uit één; daarom schaamt Hij Zich niet hen broeders te noemen. Daar nu de kinderen aan bloed en vlees deel hebben, heeft ook Hij op *gelijke wijze daaraan deel gekregen*. Daarom moest Hij *in alle opzichten aan zijn broeders gelijk* worden....' (Hebreeën 2:11,14 en 17).

Goddelijke waardering

Het feit dat Jezus waarachtig mens was, bewijst dat God de mens hoog heeft staan - Hij heeft grootse dingen met hem voor:

- 'Niet aan engelen heeft Hij de toekomstige wereld, waarvan wij spreken, onderworpen. Maar, iemand heeft ergens betuigd, zeggende: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, of des mensen zoon, dat Gij naar hem omziet? Gij hebt hem voor een korte tijd beneden de engelen gesteld, met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond, alle dingen hebt Gij

onder zijn voeten onderworpen...'
(Hebreeën 25-8).

Als vertegenwoordiger van het mensenras was Jezus de eerste die in het volle bezit kwam van de heerschappij waarmee God de mensheid bedacht heeft:

- 'Doch thans zien wij nog niet dat *hem* alle dingen onderworpen zijn; maar wij zien *Jezus*, met heerlijkheid en eer gekroond' (Hebreeën 2:8 en 9).

Ondanks de zondeval liet God zijn voornemens met de mens nimmer los. Waar Adam als vertegenwoordiger van het mensenras faalde, zou Jezus zijn 'broeders' - diegenen onder de mensen die hem door het geloof na willen staan – tot heerlijkheid leiden:

- 'Want het voegde Hem, om wie en door wie alle dingen bestaan, dat Hij, om vele zonen tot heerlijkheid te brengen, de Leidsman hunner behoudenis door lijden heen zou volmaken. *Want Hij, die heiligt, en zij, die geheilgd worden, zijn allen uit één - daarom schaamt Hij Zich niet hen broeders te noemen....*' (Hebreeën 2: 10 en 11).

Jezus' mens-zijn heeft een diepe betekenis voor hen die Hem

toebehoren. Helaas, de meeste christenen erkennen Jezus als zodanig wel in theorie maar weten er in de praktijk van hun geloofsleven weinig raad mee. Een bijbelse kijk op Jezus' menselijkheid is voor een geestelijk leven dat zich volledig wil ontplooiën echter onontbeerlijk.

Verlossing

Het was de mens Jezus Christus die met zijn leven de losprijs tot vrijkoping van het mensenras betaalde:

- 'Want er is één God en ook één middelaar tussen God en mensen, *de mens Jezus Christus*, die Zich gegeven heeft tot een losprijs voor allen' (1 Timotheüs 2:5 en 6).

Onttroning

Het was als mens dat Jezus Christus satans macht over de dood brak, en een eind maakte aan de verlamdende angst voor de dood waarmee deze de mensheid overheerst:

- 'Daar nu de kinderen aan bloed en vlees deel hebben, *heeft ook Hij op gelijke wijze daaraan deel gekregen, opdat Hij door zijn dood hem, die de macht over de dood had, de duivel, zou onttronen*, en allen zou bevrijden, die gedurende hun ganse leven door angst voor de

dood tot slavernij gedoemd waren' (Hebreeën 2:14 en 15).

Overwinning

De overwinning die de Heer als vertegenwoordiger van het mensenras over de vijand behaalde mag zich ook in het leven van Gods kinderen uitwerken - hier en nu:

- 'Indien door de overtreding van die ene (Adam) zeer velen gestorven zijn, veel meer is de genade Gods en de gave, bestaande in *de genade van de ene mens, Jezus Christus*, voor zeer velen overvloedig geworden' (Romeinen 5:15).
- 'Want, indien door de overtreding van de ene de dood als koning is gaan heersen door die ene, veel meer zullen zij, die de overvloed van genade en van de gave der gerechtigheid ontvangen, leven en als koningen heersen door de ene, Jezus Christus ' (Romeinen 5:17).

Het gebruik van zijn naam

Waar Gods kinderen delen in de overwinning van de 'ene mens Jezus Christus', mogen zij vrijmoedig de naam gebruiken die Hem als beloning voor zijn gehoorzaamheid als mens werd toevertrouwd:

- *'In zijn uiterlijk als een mens bevonden, heeft Hij Zich vernederd en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de dood des kruises. Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam boven alle naam geschonken, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen van hen, die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden: Jezus Christus is Here, tot eer van God, de Vader!'* (Filippenzen 2:8-11).

Hulp in verzoeking

Jezus is niets menselijks vreemd. Hij weet wat het is om verzocht te worden. Vandaar dat Hij ons hierin bij kan staan:

- *'Daarom moest Hij in alle opzichten zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en getrouw hogepriester zou worden bij God, om de zonden van het volk te verzoenen. Want doordat Hij zelf in verzoeking en geleden heeft, kan Hij hun, die verzocht worden, te hulp komen'* (Hebreeën 2:17 en 18).
- 'Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medevoelen met onze zwakheden, *maar een, die in alle dingen op*

gelijke wijze als wij is verzocht geweest, doch zonder te zondigen' (Hebreeën 4:15).

Levensheiliging

Door als waarachtig mens te leven, heeft Jezus bewezen dat het mogelijk is een heilig leven te leiden:

- 'Wat de wet niet vermocht, omdat zij zwak was door het vlees - God heeft door zijn eigen Zoon te zenden in een vlees, aan dat der zonde gelijk, en wel om de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees, opdat de eis der wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, doch naar de Geest' (Romeinen 8:3 en 4).

Respect voor lichamelijkeheid

Waar Jezus 'op gelijke wijze aan vlees en bloed deel gekregen heeft', is dit de genadeslag voor het religieuze denken, waarbij de lichamelijkeheid van de mens als iets verachtelijks wordt beschouwd. Vandaar dat Paulus schrijven kon:

- 'Ziet toe, dat niemand u medeslepe door zijn wijsbegeerte en door ijdel bedrog in overeenstemming met de overlevering der mensen, met de wereldgeesten en niet met Christus, *want in Hem woont al de volheid der godheid lichamenlijk'* (Colossenzen 2:8 en 9).

Er zou kunnen staan: '.... Christus, in wie alles wat maar goddelijk is in een menselijk lichaam werd geopenbaard'. Vandaar dat er in het christendom geen plaats is voor valse ascese: 'Indien gij met Christus afgestorven zijt aan de wereldgeesten, waartoe laat gij u, alsof gij in de wereld leeftet, geboden opleggen: raak niet, smaak niet, roer niet aan.... Dit toch is, al staat het in een roep van wijsheid met zijn eigendunkelijke godsdienst, *zijn nederigheid en zijn kastijding van het lichaam, zonder enige waarde....'* (Colossenzen 2:20-23).

Jezus' mens-zijn bewijst dat God grote waarde hecht aan onze lichamelijkeheid. Ons lichaam is er voor de Heer: 'Het lichaam is niet voor de hoererij, doch voor de Here, en de Here voor het lichaam. God heeft niet alleen de Here opgewekt, maar zal ook ons opwekken door zijn kracht. Weet gij niet dat uw lichamen leden van Christus zijn.... dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, die in u woont.... Verheerlijk dan God met uw lichaam' (1 Corinthiërs 6:13-15, 19 en 20).

Hoop op opstanding

Jezus werd lichamelijk opgewekt. Hij toonde zijn volgelingen zijn verheerlijkt lichaam en nodigde hen uit Hem te betasten:

- ‘Betast Mij en ziet, dat een geest geen vlees en beenderen heeft, zoals gij ziet dat Ik heb’ (Lucas 24:39).

Jezus’ opstanding garandeert ook ons een verheerlijkt lichaam:

- ‘Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden, als eersteling van hen, die ontslapen zijn. Want *dewijl de dood er is door een mens, is ook de opstanding der doden door een mens*. Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden’ (1 Corintiërs 15:20-22).

Wandelen als Hij

- ‘Want hiertoe zijt gij geroepen, daar ook Christus voor u geleden heeft en u een voorbeeld heeft nagelaten, opdat gij in zijn voetstappen zoudt treden’ (1 Petrus 2:21).
- ‘Want gelijk Hij is, zijn ook wij in deze wereld’ (1 Johannes 4:17).

basis studie

de hoop der heerlijkheid

De komst van het Koninkrijk

Met Jezus' komst breekt een nieuwe tijd aan. Gods beloften over een heilrijke toekomst zullen nu hun vervulling krijgen. God begint zijn heerschappij in deze wereld te vestigen, zoals ooit door de profeten werd beloofd:

- 'En nadat Johannes was overgeleverd, ging Jezus naar Galilea om het evangelie Gods te prediken, en Hij zeide: *De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods is nabijgekomen*. Bekeert u en gelooft het evangelie' (Marcus 1:14 en 15).

Voor alles begint dit Koninkrijk gestalte te krijgen in mensen. Satans heerschappij over hen wordt verbroken. Bezetenen en zieken ontvangen

bevrijding. Gods heerschappij komt in mensenlevens openbaar:

- 'Indien Ik door de Geest Gods de boze geesten uitdrijf, *dan is het Koninkrijk Gods over u gekomen*' (Matteüs 12:28).

Het Koninkrijk dat Jezus komt vestigen, is in eerste instantie geestelijk van aard. Tegenover Pilatus getuigt de Heer:

- '*Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld; indien mijn Koninkrijk van deze wereld geweest was, zouden mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik niet aan de Joden zou worden overgeleverd; nu echter is mijn Koninkrijk niet van hier*' (Johannes 18:36).

De verheerlijkte Koning

Door dood en opstanding heen kan Jezus als rechtmatige Koning zijn plaats op Gods troon innemen. Vandaar dat de Heer vlak voor zijn kruisiging getuigt:

- ‘Van nu aan zal de Zoon des mensen zijn *gezeten aan de rechterhand Gods*’ (Lucas 22:69).

Als opgestane en verheerlijkte Heer ontvangt Jezus een koningschap dat uiteindelijk in de gehele schepping uitgewerkt zal worden:

- *‘Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam boven alle naam geschonken, opdat in de naam van Jezus zich alle knie zou buigen van hen, die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden: Jezus Christus is Here, tot eer van God, de Vader!’* (Filippenzen 2:9-11).

Dankzij de uitstorting van de Heilige Geest over de onderdanen van Jezus’ Koninkrijk, zou ook de wereld de realiteit van zijn koningschap beginnen te zien:

- *‘Nu Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd is en de belofte des Heiligen Geestes van de Vader ontvangen heeft, heeft Hij dit*

uitgestort, wat gij ziet en hoort’
(Handelingen 2:33).

Dankzij deze uitstorting van Gods Geest zouden Jezus’ volgelingen de aanwezigheid en de kracht van het Koninkrijk Gods mogen ervaren:

- ‘En Hij zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u: Er zijn sommigen onder degenen, die hier staan, die de dood voorzeker niet zullen smaken, *voordat zij zien, dat het Koninkrijk Gods gekomen is met kracht*’ (Marcus 9:1).

Het herstel aller dingen

Bij persoonlijke bevrijding en herstel van de mens zou het echter niet blijven. Er rest nog een volgende fase in Gods plan: God heeft de hele wereld op het oog. Hij laat zijn wonderbare schepping niet in de steek. Hij is nu bezig Zich een volk toe te bereiden dat bij het herstel van de schepping ingezet kan worden. Dat is het motief waarom mensen zich tot Hem keren:

- ‘Komt dan tot berouw en bekering, opdat uw zonden uitgedelgd worden, *opdat er tijden van verademing mogen komen van het aangezicht des Heren, en Hij de Christus, die voor u tevoren bestemd was, Jezus, zende; Hem moest de hemel opnemen tot de*

tijden van de *wederoprichting aller dingen*, waarvan God gesproken heeft bij monde van zijn heilige profeten' (Handelingen 3:19-21).

de aarde is onder één hoofd, dat is Christus, samen te vatten' (Efeziërs 1:9 en 10).

God wil niet alleen zijn Koninkrijk vestigen in individuele levens, Hij heeft wereldheerschappij op het oog:

- 'God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden der onwetendheid, heden aan de mensen, dat zij allen overal tot bekering moeten komen; omdat Hij een dag heeft bepaald, *waarop Hij de aardbodem rechtvaardig zal oordelen* door een man, die Hij aangewezen heeft, waarvan Hij voor allen het bewijs geleverd heeft door Hem uit de doden op te wekken' (Handelingen 17:30 en 31).

De tijd waarin wij nu leven is een voorbereiding op de volgende heilstijd die over heel de schepping aan zal breken. Gods volk heeft daar kennis van en bereidt zich daarop voor:

- '..... door ons het geheimenis van zijn wil te doen kennen, in overeenstemming met het welbehagen, dat Hij Zich in Hem had voorgenomen, *om, ter voorbereiding van de volheid der tijden, al wat in de hemelen en op*

Heersen met Christus

God heeft een nieuwe wereld op het oog, een 'herstel aller dingen', een 'kosmische wedergeboorte', waarin de heiligen samen met Hem de wereld zullen herscheppen:

- 'Voorwaar, Ik zeg u, gij, die Mij gevolgd zijt, zult *in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen op de troon zijner heerlijkheid zal zitten*, ook op twaalf tronen zitten om de twaalf stammen van Israël te richten' (Matteüs 19:28).

De profeet Daniël voorzeggde deze positie van Gods volk in 'de wedergeboorte' reeds:

- 'En het koningschap, de macht en de grootheid der koninkrijken onder de ganse hemel *zal gegeven worden aan het volk van de heiligen des Allerhoogsten*: zijn koningschap is een eeuwig koningschap, en alle machten zullen het dienen en gehoorzamen' (Daniël 7:27).

Ook de apostel zag reeds deze heerlijke toekomst, die er voor Gods volk is

weggelegd. De tijd breekt aan dat Jezus zijn koningschap in deze wereld volkomen uitwerkt, samen met zijn volk:

- ‘En de zevende engel blies de bazuin en luide stemmen klonken in de hemel, zeggende: Het koningschap over de wereld is gekomen aan onze Here en aan zijn Gezalfde, *en Hij zal als koning heersen tot in alle eeuwigheden* (Openbaring 11: 15).
- ‘En ik zag tronen, en zij zetten zich daarop en het oordeel werd hen gegeven; en ik zag de zielen van hen, die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus en om het woord van God *en zij werden weder levend en heersten als koningen met Christus, duizend jaren lang*’ (Openbaring 20:4).

Ook de apostel Paulus had duidelijk zicht op de taak die in Gods toekomstige wereldbestel voor Gods kinderen is weggelegd:

- ‘Of weet gij niet, *dat de heiligen de wereld zullen oordelen?* En indien bij u het oordeel over de wereld berust, zijt gij dan onbevoegd voor de meest onbetekenende rechtspraak? *Weet gij niet, dat wij over engelen oordelen zullen?*’ (1 Korintiërs 6:2 en 3).

Koningen in opleiding

Voor Gods volk is een koninklijke taak in deze wereld weggelegd. Het mag - nu reeds, en straks in volle mate - meewerken aan het herstel van de schepping, de onderwerping van elke ontwrichtende macht. De schepping wacht hierop:

- ‘*Want met reikhalzend verlangen wacht de schepping op het openbaar worden der zonen Gods. Want de schepping is aan de vruchteloosheid onderworpen, niet vrijwillig, maar om de wil van hem, die haar daaraan onderworpen heeft, in hope echter, omdat ook de schepping zelf van de dienstbaarheid aan de vergankelijkheid zal bevrijd worden tot de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods*’ (Romeinen 8:19-21).

Voordat Gods volk op wereldniveau de schepping kan herstellen, moet het echter reeds in de strijd tegen het kwaad trachten te overwinnen. De demonische machten die de heidenen overheersen, moeten zij leren onderwerpen:

- ‘Wie overwint en mijn werken tot het einde toe bewaart, *hem zal Ik macht geven over de heidenen; en hij zal hen hoeden met een ijzeren*

staf, als aardewerk worden zij verbrijzeld, gelijk ook Ik van mijn Vader ontvangen heb, en Ik zal hem de morgenster geven' (Openbaring 2:26-28).

allen de eenheid des geloofs en der volle kennis van de Zoon Gods bereikt hebben, de mannelijke rijpheid, de maat van de wasdom der volheid van Christus'' (Efeziërs 4:11-13).

De Koning is in onze tijd bezig zijn toekomstige vrouw, die als Koningin met Hem heersen zal, op dit heerlijke moment voor te bereiden, door haar te reinigen en te vervolmaken:

- 'Mannen, hebt uw vrouw lief, evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft, *om haar te heiligen, haar reinigende door het waterbad met het woord, en zo zelf de gemeente voor Zich te plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zo dat zij heilig is en onbesmet*' (Efeziërs 5:25-27).

In training en groei naar geestelijke volwassenheid die nodig zijn voor het koningschap wordt nu door de Heer in het midden van de gemeente voorzien, door de bedieningen die Hij daarin geeft:

- 'En Hij heeft zowel apostelen als profeten gegeven, zowel evangelisten als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus, *totdat wij*

De openbaring van Jezus

Er komt een moment dat Jezus Zich opnieuw in eigen persoon aan deze wereld openbaart. Zoals Jezus aan het oog onttrokken werd bij zijn 'hemelvaart', zo zal Hij Zich weer beginnen te manifesteren in de zichtbare wereld: 'Deze Jezus, die van u opgenomen is naar de hemel, *zal op dezelfde wijze wederkomen, als gij Hem ten hemel hebt zien varen*' (Handelingen 1:11).

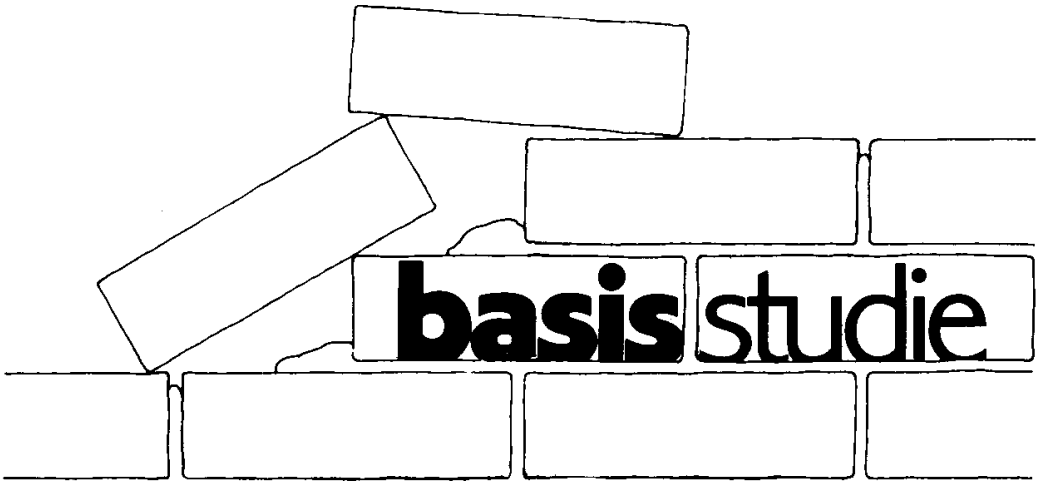
Bij zijn hernieuwde openbaring aan de wereld, zal Hij Zich echter manifesteren te zamen met zijn volk dat Hij daarop heeft voorbereid:

- '..... wanneer Hij komt, om op die dag verheerlijkt te worden in zijn heiligen *en met verbazing aanschouwd te worden in allen, die tot geloof gekomen zijn*' (2 Tessalonicenzen 1:10).
- 'Daarom kent de wereld ons niet, omdat zij Hem niet kent. Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn

zullen; maar wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk zullen wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is. En een ieder, die deze hoop op Hem heeft, reinigt zich, gelijk Hij rein is' (1 Johannes 3:1-3).

Door druk en strijd heen is God bezig zijn volk toe te bereiden:

- 'Het woord is betrouwbaar: immers, indien wij met Hem gestorven zijn, zullen wij ook met Hem leven; *indien wij volharden, zullen wij ook met Hem, als koningen heersen.....*' (2 Timoteüs 2:11 en 12).

schaduw en werkelijkheid

De mens werd voor twee werelden geschapen: voor de zichtbare, maar bovenal voor de onzichtbare wereld. Voor de aarde, maar niet in de laatste plaats voor de 'hemel'. Voor het natuurlijke, maar zeker ook voor het bovennatuurlijke. Helaas is van dat laatste maar weinig terecht gekomen

- 'Hij heeft uit één enkele het gehele menselijke geslacht gemaakt om op de ganse oppervlakte der aarde te wonen en Hij heeft de hun toegemeten tijden en de grenzen van hun woonplaatsen bepaald, *opdat zij God zouden zoeken, of zij Hem al tastende vinden mochten, hoewel Hij niet ver is van een ieder van ons*' (Handelingen 17:26,27).

Hoe kan God ooit op direkte wijze over geestelijke zaken spreken tot een

mensheid die zo is 'afgestompt' dat zij zich de geestelijke dimensie van haar bestaan nauwelijks bewust is? Hij zal dat tot geestelijk blinde en dove mensen slechts op indirecte wijze kunnen doen - door de natuur en door de geschiedenis der volken:

- 'Hij heeft ten tijde der geslachten, die achter ons liggen, alle volken op hun eigen wegen laten gaan, *en toch heeft Hij Zich niet onbetuigd gelaten door wèl te doen*' (Handelingen 14:16,17).

Een appèl op verstand en geweten

Hoewel de Schepper nauwelijks op rechtstreekse wijze op de mensheid in kon spreken, restte er nog wel een appèl op het gezonde verstand en geweten:

- 'Want *hetgeen van Hem niet gezien kan worden, zijn eeuwige kracht en*

goddelijkheid, wordt sedert de schepping der wereld uit zijn werken met het verstand doorzien, zodat zij geen verontschuldiging hebben. Immers, hoewel zij God kenden, hebben zij Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar hun overleggingen zijn op niets uitgelopen, en het is duister geworden in hun onverstandig hart'(Romeinen 1:20,21).

Een teken voor de wereld

In de loop der geschiedenis koos God Zich een middel om wat duidelijker, maar toch nog indirecte taal te spreken: Hij koos Zich het volk Israël om de wereld door haar geschiedenis en religieuze beleving een afschaduwing van een 'hogere werkelijkheid' te bieden:

- 'Nu dan, indien gij aandachtig naar Mij luistert en mijn verbond bewaart, dan zult gij uit alle volken Mij ten eigendom zijn, *want de ganse aarde behoort Mij. En gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk'* (Exodus 19:5,6).

Gods weg met Israël zou geen doel op zichzelf zijn, maar een heenwijzing naar een tijd waarin de mens zijn plaats in Gods plan weer zou mogen gaan

innemen. Sprekend over de weg van Israël, stelt de apostel Paulus:

- *'Deze gebeurtenissen zijn ons ten voorbeeld geschied,... Dit is hun overkomen tot een voorbeeld voor ons* en het is opgetekend ter waarschuwing voor ons, *over wie het einde der eeuwen gekomen is'* (1 Korintiërs 10:6,11).

Heel de geschiedenis van Israël was één goddelijke 'object-lesson', Gods aanschouwelijk onderricht aangaande de geestelijke en eeuwige waarden die de mens zich bewust moet worden:

- 'Want ik stel er prijs op, broeders, dat gij weet, dat onze vaders allen onder de wolk waren, allen door de zee heengingen, allen zich in Mozes lieten dopen in de wolk en in de zee, allen hetzelfde *geestelijke voedsel* aten, en allen dezelfde *geestelijke drank* dronken, want zij dronken uit *een geestelijke rots*, welke met hen medeging, en die rots was *de Christus'* (1 Korintiërs 10:1-4).

Israëls onbewoonde tempel

Ook de tabernakel en tempel vormden slechts een afschaduwing van de geestelijke werkelijkheid. Vandaar dat Stefanus tegenover het joodse Sanhedrin kon getuigen:

- ‘De tent der getuigenis hadden onze vaders in de woestijn, zoals Hij het geboden had, die tot Mozes zeide, *dat hij haar moest maken naar het voorbeeld, dat hij gezien had....* Maar eerst Salomo bouwde Hem een huis. *De Allerhoogste echter woont niet in wat men met handen maakt*, zoals de profeet zegt: De hemel is Mij ten troon, en de aarde een voetbank mijner voeten. Wat voor huis zult gij Mij bouwen, zegt de Here, of wat is de plaats mijner rust?’ (Handelingen 7:44,47-49).

Heel de Israëlitische priesterdienst had dus slechts symbolische betekenis. Hij diende slechts als heenwijzing naar een niet-materiële, geestelijke wereld en geestelijke waarden:

- ‘Dezen verrichten slechts dienst *bij een afbeelding en schaduw van het hemelse*, blijkens de godsspraak, die Mozes ontving, toen hij de tabernakel zou gereed maken’ (Hebreeën 8:5).
- ‘Want daar de wet slechts een schaduw heeft der toekomstige goederen, niet de gestalte dier dingen zelf, is zij nimmer in staat ieder jaar met dezelfde offeranden, die onafgebroken gebracht worden,

degenen, die toetreden, te volmaken’ (Hebreeën 10:1).

Geestelijke zegeningen

Ook Gods toezeggingen aangaande een eigen land hadden slechts betrekking op de geestelijke wereld waar de mens eigenlijk thuishoort: de hemelse gewesten. Een gelovige als Abraham heeft dat begrepen:

- ‘Door het geloof heeft hij vertoefd in het land der belofte, *als in een vreemd land*, waar hij in tenten woonde met Isaäk en Jakob, die medeërfgenamen waren van dezelfde belofte; *want hij verwachtte de stad met fundamenten, waarvan God de ontwerper en bouwmeester is*’ (Hebreeën 11:9,10).

Ook anderen beseften dat het bezit van Kanaän slechts symbolische betekenis had, dat dit slechts een heenwijzing vormde naar een béter land:

- ‘In dat geloof zijn deze allen gestorven, *zonder de belofte verkregen te hebben; slechts uit de verte hebben zij die gezien en begroet, en zij hebben beleden, dat zij vreemdelingen en bijwoners waren op aarde. Want wie zulke dingen zeggen, geven te kennen, dat zij een vaderland zoeken.*

Daarom schaamt God Zich voor hen niet hun God te heten, *want Hij had hun een stad bereid*' (Hebreeën 11:13,14,16).

Ook de 'geloofshelden' uit het Oude Testament, de strijders voor de verwezenlijking van Gods beloften op het natuurlijke vlak, begrepen, dat hun worsteling slechts een afbeelding was van een strijd om géestelijke zegeningen:

- 'Ook deze allen, hoewel door het geloof een getuigenis aan hen gegeven is, hebben het beloofde niet verkregen, *daar God iets beters met ons voor had, zodat zij niet zonder ons tot volmaaktheid konden komen*' (Hebreeën 11:39,40).

Profetisch doorzicht

Waar Gods handelen met Israël slechts een getuigende functie had aangaande een nieuwe tijd en een andere werkelijkheid, wisten de profeten dat hun uitspraken, gekleed in de taal van de belevingswereld van hun eigen volk, een diepere betekenis hadden. Zij beseften dat achter hun profetieën een geestelijke werkelijkheid schuilging, waar nog een extra openbaring voor nodig was. Daniël bijvoorbeeld, begreep dat:

- 'Maar gij, Daniël, *houd de woorden verborgen, en verzegel het boek tot de eindtijd; velen zullen onderzoek doen, en de kennis zal vermeerderen.... Ik nu hoorde het wel, maar begreep het niet* en zeide: Mijn heer, waarop zullen deze dingen uitlopen? Doch hij zeide: Ga heen, Daniël, *want deze dingen blijven verborgen en verzegeld tot de eindtijd. Velen zullen zich laten reinigen en zuiveren en louteren, maar de goddelozen zullen goddeloos handelen; en geen der goddelozen zal het verstaan, maar de verstandigen zullen het verstaan*' (Daniël 12:4,8-10).

De profeten kenden de betekenis van hun eigen uitspraken niet, terwijl zij er toch van overtuigd waren dat hun profetieën in werkelijkheid een veel diepere inhoud moesten hebben dan de beelden en kleurrijke omschrijvingen in eerste instantie deden vermoeden:

- 'Naar deze zaligheid hebben gezocht en gevorst de profeten, die van de voor u bestemde genade geprofeteerd hebben, *terwijl zij naspeurden, op welke of hoedanige tijd de Geest van Christus in hen doelde, toen Hij vooraf getuigenis gaf van al het lijden, dat over*

Christus zou komen, en van al de heerlijkheid daarna (1 Petrus 1: 10, 11).

De profeten beseften, dat hun uitspraken niet in de eerste plaats hun eigen volk dienden, maar de gelovigen van het nieuwe verbond. Waar dit zo weinig voor de hand lag, was het Gods Geest die hun dit door openbaring duidelijk moest maken:

- *'Hun werd geopenbaard, dat zij niet zichzelf, maar u dienden met die dingen, welke u thans verkondigd zijn bij monde van hen, die door de heilige Geest, die van de hemel gezonden is, u het evangelie hebben gebracht'* (1 Petrus 1: 12).

Wie de werkelijke betekenis van de profetieën in de Schrift doorgronden wil, zal dus meer moeten doen dan simpelweg lezen wat er staat. Het is Gods Geest die het inzicht wekt waardoor men de profetie naar waarde leert schatten. Een verstandelijke uitleg van de Schrift waarbij men steunt op eigen macht om conclusies te trekken op grond van hetgeen men letterlijk leest, doet aan de bedoeling van de Schrift tekort:

- 'En wij achten het profetische woord daarom des te vaster, en gij

doet wèl, er acht op te geven als op een lamp, die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw harten. *Dit moet gij vooral weten, dat geen profetie der Schrift een eigenmachtige uitlegging toelaat; want nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar, door de heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken'* (2 Petrus 1:19,20).

Gods laatste woord

De tijd van omkeer en openbaring is echter gekomen. Alles wat God op verhulde, symbolische wijze aanduidde door de religieuze beleving van Israël heen en door de profetieën die ogenschijnlijk spraken van Gods heil voor dit volk, wordt werkelijkheid in Jezus Christus. Hij is Gods laatste woord:

- 'Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had in de profeten, *heeft Hij nu in het laatst der dagen tot ons gesproken in de Zoon, die Hij gesteld heeft tot erfgenaam van alle dingen*' (Hebreeën 1:1,2).

Gods indirecte spreken door Israël heen, verliest zijn betekenis nu de

geestelijke werkelijkheid die zij uitdrukte, gekomen is:

- ‘Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het eerste voor verouderd verklaard. *En wat verouderd en verjaart, is niet ver van verdwijning*’ (Hebreeën 8:13).

In Jezus Christus wordt geschiedenis werkelijkheid, begint Gods werkelijke bedoeling met zijn handelen met Israël openbaar te worden:

- ‘Laat dan niemand u blijven oordelen inzake eten en drinken of op het stuk van een feestdag, nieuwe maan of sabbat, *dingen, die slechts een schaduw zijn van hetgeen komen moest, terwijl de werkelijkheid van Christus is*’ (Kolossenzen 2:16,17).

Een geestelijk uitgangspunt

De Schrift dient geestelijk te worden verstaan, dat moet althans ons uitgangspunt zijn. Het verdient geen betoog dat veel in de Schrift slechts letterlijk opgevat kan worden. De gulden regel bij het lezen van de Schrift dient echter te zijn: *zou dit gedeelte iets géestelijks te betekenen kunnen hebben?* God wil de sluier die wegens een star doorgetrokken

letterlijke interpretatie over het denken ligt, wegnemen:

- ‘Want tot heden toe blijft dezelfde bedekking over de voorlezing van het oude verbond zonder weggenomen te worden, omdat zij slechts in Christus verdwijnt. Ja, tot heden toe ligt, telkens wanneer Mozes voorgelezen wordt *een bedekking over hun hart, maar telkens wanneer iemand zich tot de Here bekeerd heeft, wordt de bedekking weggenomen*’ (2 Korintiërs 3:14-16).

Jezus’ eigen strijd was er een tegen mensen, die weigerden Gods Geest te laten spreken bij de interpretatie van de Schrift. Tot de Farizeeën die het Woord door en door kenden, moest Hij zeggen:

- ‘*Gij dwaalt, want gij kent de Schriften niet noch de kracht Gods*’ (Matteüs 22:29).

Zo was het voor de Farizeeën dankzij hun letterlijke interpretatie een raadsel hoe de Messias, die ze alleen maar letterlijk als Zoon van David zagen, door David ‘Heer’ genoemd kon worden - zij zagen de géestelijke betekenis van dit Schriftwoord niet:

- ‘Toen de Farizeeën bijeen waren, vroeg Jezus hun, zeggende: Wat

dunkt u van de Christus? Wiens Zoon is Hij? Zij zeiden tot Hem: Davids Zoon. Hij zeide tot hen: Hoe kan David Hem dan door de Geest zijn Here noemen, als hij zegt: De Here heeft gezegd tot mijn Here: Zet U aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden onder uw voeten gelegd heb. *Indien David Hem dus Here noemt, hoe kan Hij dan zijn zoon zijn? En niemand kon Hem daarop iets antwoorden*’ (Matteüs 22:41-46).

Nieuwe rijkdommen

Het is bij het lezen van de Schrift als bij de gelijkenissen van Jezus: alleen de werkelijk geestelijk geïnteresseerde mens verstaat er de rechte betekenis van.

- ‘Daarom spreek ik tot hen in gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien en horende niet horen of begrijpen. En aan hen wordt de profetie van Jesaja vervuld, die zegt: Met het gehoor zult gij horen en gij zult het geenszins verstaan, en ziende zult gij zien en gij zult het geenszins opmerken; *want het hart van dit volk is vet geworden, en hun oren zijn hardhorend geworden, en hun ogen hebben zij toegesloten, opdat zij niet zien met*

hun ogen, en met hun oren niet horen, en met hun hart niet verstaan en zich bekeren, en Ik hen zou genezen. Maar uw ogen zijn zalig, omdat zij zien en uw oren omdat zij horen’ (Matteüs 13:13-16).

Wie oog krijgt voor de geestelijke betekenis van de Schrift, zal, geleid door Gods Geest, onvermoede rijkdommen en perspectieven ontdekken:

- ‘Dit alles zeide Jezus in gelijkenissen tot de scharen en zonder gelijkenis zeide Hij niets tot hen, opdat vervuld zou worden het woord, gesproken door de profeet, toen hij zeide: *Ik zal mijn mond opendoen met gelijkenissen, Ik zal verkondigen wat sinds de grondlegging der wereld verborgen gebleven is*’ (Matteüs 13:34,35).
- ‘*Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben. Want óns heeft God het geopenbaard door de Geest. Want de Geest doorzoekt alle dingen, zelfs de diepten Gods.... Wij nu hebben niet de*

geest der wereld ontvangen, *maar de Geest uit God, opdat wij zouden weten, wat ons door God in genade geschonken is*. Hiervan spreken wij dan ook met woorden, die niet door menselijke wijsheid, maar door de Geest geleerd zijn, zodat wij het geestelijke met het geestelijke vergelijken' (1 Korintiërs 2:9,10,12,13).

Voor wie de Schrift slechts vanuit verstandelijke overwegingen wenst te benaderen, geldt:

- 'Doch een ongeestelijk mens aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, *omdat het slechts geestelijk te beoordelen is*' (1 Korintiërs 2:14).

Het geheimenis geopenbaard

Hoezeer de oudtestamentische profetieën en beloften ook ogenschijnlijk betrekking hadden op het volk Israël, de grote openbaring die Jezus Christus bracht, is, dat ze in een veel breder kader geplaatst moeten worden: Gods beloften hebben op Jezus betrekking en mogen toegeëigend worden door hen die Hem toebehoren:

- 'Nu werden aan Abraham de beloften gedaan en aan zijn zaad.

Hij zegt niet: en aan zijn zaden, in het meervoud, maar in het enkelvoud: en aan uw zaad, *dat wil zeggen: aan Christus*' (Galaten 3:16).

Paulus werd door de Heer geroepen om deze diepere dimensie van Gods Woord naar voren te brengen: Gods beloften gelden de gemeente van Jezus Christus - Jood en heiden te zamen, die tot geloof in Hem gekomen zijn:

- 'Daarnaar kunt gij bij het lezen u een begrip vormen van mijn inzicht in het geheimenis van Christus, dat ten tijde van vroegere geslachten niet bekend is geworden aan de kinderen der mensen, zoals het nu door de Geest geopenbaard is aan de heiligen, zijn apostelen en profeten: *dit geheimenis, dat de heidenen medeërfgenenamen zijn, medeleden en medegenoten van de belofte in Christus Jezus door het evangelie*' (Efeziërs 3:4-6).